



ائتلاف قدرت در آسیا

دولت سیزدهم چگونه معادلات خارجی خود را ساخت؟

● گزارش

با گذر ۲ سال از آغاز به کار دولت سیزدهم می‌توان یکی از وعده‌های اعلامی سید ابراهیم رئیسی مبنی بر توسعه روابط با کشورهای منطقه بویژه قدرت‌های بزرگ آسیا را تحقق یافته ارزیابی کرد. ابعاد مهم رویکرد دولت در توسعه روابط با کشورهای همسایه و منطقه در چهارچوب اهدافی قرار گرفته که در زمینه اقتصادی برای محقق کردن منافع ملی کشور تعیین شده است. رئیس‌جمهور پس از آغاز به کار خود بر این گزاره تصریح کرد که سیاست خارجی دولت از برجام شروع نمی‌شود و به برجام هم محدود نخواهد شد؛ سخنی که از تمرکز دولت بر پیگیری سیاستی حکایت می‌کند که اهداف اقتصادی کشور را بویژه در تعمیق رابطه با کشورهای همسایه و منطقه جست‌وجو می‌کند. در امتداد عملی کردن این سیاست، طراحی و پیگیری برنامه‌های اقتصادی و شناسایی بازارهای جدید و حضور تأثیرگذار در نقاط مختلف برای تحقق وعده توسعه متوازن همکاری‌های اقتصادی منطقه‌ای در دستور کار دولت قرار گرفت.

● **نخستین دستاوردها**

بروز مجموعه رویدادهایی که به دنبال عهدشکنی آمریکا در قبال برجام و تصویب تحریم‌های متعدد این کشور علیه ایران رخ داده بود، اهمیت تقویت رابطه با کشورهای منطقه خاورمیانه و آسیا و طراحی سازگاری برای بهره‌گیری از ظرفیت‌های اقتصادی این

کشورها را به امری بیش از پیش ضروری تبدیل کرد. نخستین حضور رئیسی در تاجیکستان محل برگزاری اجلاس سازمان همکاری اقتصادی «شانگهای» در شهریورماه سال ۱۴۰۰ که به عضویت ایران در این سازمان مهم اقتصادی و امنیتی همراه شد، نشان داد که دولت رئیسی در پیگیری سیاست جدید

خود فارغ از پیگیری مذاکرات احیای برجام، ترمیم و تقویت رابطه با کشورهای بزرگ و کوچک آسیا را در دستور کار قرار داده و می‌کوشد به سیاست آسیامحوری خود جنبه راهبردی ببخشد. عضویت در شانگهای در خدمت تحقق این هدف و استفاده از امکان‌های اقتصادی کشورهای عضو که بخش بزرگی از منطقه اورآسیا را با منابع پرشمار انرژی در بر می‌گیرد، فرصت خوبی به شمار می‌رفت. در ادامه، مشارکت رئیسی در اجلاس سازمان همکاری اقتصادی موسوم به «اکو» در اوایل آذرماه همان سال در امتداد پیگیری سیاست تمرکز بر آسیا انجام گرفت. رئیس‌جمهور تصریح کرده بود که جمهوری اسلامی اولویت ویژه‌ای برای همکاری و مشارکت اقتصادی با کشورهای آسیایی به خصوص همسایگان خود در آسیای جنوبی، آسیای غربی، آسیای میانه و قفقاز قائل است. چه آنکه این سازمان منطقه‌ای با برخورداری از مؤلفه‌های مادی قدرت همچون جمعیت نیم میلیاردی، مالکیت یک سوم منابع انرژی جهان، موقعیت بی‌نظیر ارتباطی میان اروپا



عضویت در شانگهای در تحقق هدف استفاده از امکان‌های اقتصادی کشورهای عضو که بخش بزرگی از منطقه اورآسیا را با منابع پرشمار انرژی در بر می‌گیرد، فرصت خوبی به شمار می‌رفت